

II PUC MID-TERM EXAMINATION, SEPT./OCT. - 2026

SUBJECT : SANSKRIT (09)

Max Marks : 80

Time : 3 Hrs.

Instructions :

- 1) This question paper consists of four parts as A, B, C and D.
- 2) All parts are compulsory.
- 3) Every part should be answered as per the given instruction for each and every respective part.

ಸೂಚನೆಗಳು :

- 1) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ A, B, C ಮತ್ತು D ಗಳೆಂಬ 04 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ.
- 2) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- 3) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

PART-A

I ಅಥೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನಾಂ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಮ್ उत्तराणि कोटिकात् उद्धृत्य क्रमाक्षरेण सह लिखत ।

10x1=10

1. विश्वस्य मातरः काः?
अ) समुद्राः आ) पर्वताः इ) सरोवराः ई) नद्यः
2. अद्यापि देवाः कुत्र जन्म इच्छन्ति?
अ) जपान् भूतले आ) भारतभूतले इ) जर्मन् भूतले ई) अमनेरिकाभूतले
3. राजा किमाश्रित्य रात्रौ स्थितः?
अ) नदीमूलम् आ) पर्वतमूलम् इ) वृक्षमूलम् ई) ऋषिमूलम्
4. परदुःखेन के अत्यन्तदुःखिनः भवन्ति?
अ) भीरवः आ) साधवः इ) गुरवः ई) पशवः
5. के निर्विमर्शाः?
अ) साधवः आ) पशवः इ) भीरवः ई) गुरवः
6. परिव्राजकस्य अवस्थां दृष्ट्वा कः जहासः?
अ) वणिक् आ) राजपुत्रः इ) गुरुः ई) सकलो जनः
7. मूर्तिमती सत्क्रिया का?
अ) प्रियंवदा आ) अनसूया इ) शकुन्तला ई) गौतमी
8. मृगपोतकस्य नाम किम्?
अ) दीर्घापाङ्गः आ) चञ्चलाङ्गः इ) कमलाक्षः ई) सुनयनः
9. बालिकायाः हस्तात् रोटिकाम् आकृष्यः कः अधावत्?
अ) वानरः आ) अरण्यमार्जारः इ) सर्पः ई) तारापीडः
10. महाश्वेता स्नातुं कुत्र आगच्छति?
अ) मानससरः आ) स्नानगृहम् इ) मन्दाकिनीम् ई) अच्छोदसरः

(P.T.O)

II मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

1x5=5

11. i) ददाति चेत् सन्ततिच्छेदो भविष्यति।
ii) तमभ्यधावत् स्वकृतो मूर्तिमानिव।
iii) अङ्गुलीयकशून्या मे।
iv) वैरिणां समुद्रोपमम् आसीत्।
v) गन्धम् अभ्यजिघ्रम्।

कुसुम, सैन्यम्, दुर्नयः, गण्यानाम्, पुत्रम्, अङ्गुलिः

III संयोजयत ।

1x5=5

12. अ आ
अ. जाह्नवी i) दुष्यन्तः
आ. गन्धवहः ii) ऋषिकुमारकः
इ. पौरवः iii) बकासुरः
ई. जावन्ताबाई iv) गङ्गा
उ. पुण्डरीकः v) प्रतापस्य माता
vi) वायुः

PART-B

IV द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा उत्तरम् लिखत।
(चतुर्णामेव)

4x2=8

13. भारतवर्षम् इति किमर्थं कथ्यते?
14. पञ्च द्वीपानां नामानि लिखत।
15. नगरवासिभिः जनैः राक्षसः किम् उक्तः?
16. राजपुत्रः मञ्जूषां प्राप्य किं करोति?
17. राणाप्रतापस्य प्रतिज्ञा का?
18. भारतसर्वकारः राणाप्रतापाय कथं गौरवम् असूचयत्?
19. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कथं जानाति?

V पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (चतुर्णामेव)

4x2=8

20. त्वम् विश्वस्य आर्तिं परिहरसि ।
21. सुखानि ते भर्तुकुलदेवताः वितरन्तु ।
22. अनार्य, आत्मनः हृदयानुमानेन पश्यसि ।
23. नैतद्धनं स्वीकर्तुम् अहम् इच्छामि ।
24. मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।
25. पुण्डरीक इति नाम चक्रे।
26. धैर्यधना हि साधवः ।

PART-C

VI पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कचडभाषया/आङ्ग्लभाषया वा कुरुत।
(द्वयोरेव)

2x3=6

27. ज्ञेयं तद्भारतं वर्षं सर्वकर्मफलप्रदम् ।
अत्र कर्माणि कुर्वन्ति त्रिविधानि तु नारद ॥
28. मञ्जूषां तां च गङ्गायां तथैवोर्ध्वस्थदीपिकाम् ।
कृत्वा तत्पाज निक्षिप्य घोरं वानरमन्तरे ॥
29. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।
तमस्तपति घर्मांशौ कथमाविर्भविष्यति ॥
30. अतः परीक्ष्य कर्तव्यं विशेषात् सङ्गतं रहः ।
अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरी भवति सौहृदम् ॥

VII दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कचडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(चतुर्णामेव)

4x5=20

31. पुराणेषु भारतं कथं वर्णितम् इति संगृह्य लिखत।
32. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः ?
33. प्रव्राजकस्य दुर्नयं तस्य विफलतां च लिखत।
34. 'अङ्गुलीयकप्रसङ्गः' शकुन्तलायाः जीवने कीदृशं महत्त्वम् आवहति?
35. "शून्या मेऽङ्गुलिः" इति पाठानुसारेण दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणम् स्ववाक्यैः कुरुत।
36. भामाशाहः कथं एकः श्रेष्ठः स्वामिभक्तः इति साधयत।
37. पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत।

PART-D

VIII यथानिर्देशं कुरुत। (त्रयाणामेव)

3x3=9

38. सन्धिं विभजत/सन्धिं योजयत। (त्रयाणामेव)
द्वीपोऽयम्, एकैकम्, भीषणाकृतिः, तत् + विरुद्धम्, ततः + ततः
39. विग्रहवाक्यं लिखत/समस्तपदं लिखत। (त्रयाणामेव)
पुराणभारतम्, राजपुत्रः, जनैः आकीर्णः, अरण्यस्य मार्जालः, अच्छोद इतिसरः
40. पदपरिचयं कुरुत। (त्रयाणामेव)
निर्गतः, कृत्वा, प्रवेशयितुम्, स्मरन्, आदाय।
41. प्रयोगं परिवर्तयत।
अ) देवाः जन्म इच्छन्ति।
अथवा
आ) विधिना दर्शितं प्रभुत्वम्।

(P.T.O)

42. ಅಲಂಕಾರ ಸಲಕ್ಷಣಂ ನಿರ್ದಿಶತ ।

ಅ) ಮಧ್ಯೆ ತಪೋಧನಾನಾಂ ಕಿಸಲಯಮಿವ ಪಾಂಡುಪತ್ರಾಣಾಮ್ ।

ಅಥವಾ

ಆ) ರತೇ: ಬಾಷ್ಪಬಿಂದುಭಿಃ ಆರಚಿತಾಮಿವ ಸ್ಫಟಿಕಾಕ್ಷಮಾಲಿಕಾಮ್ ।

IX ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಅನುವದತ ।

1x5=5

43. ಒಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಯಜ್ಞರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಾಲಕರಾದ ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ದಶರಥನು ದುಃಖಿತನಾದನು. ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ವಸಿಷ್ಠರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ದಶರಥನಿಗೆ ನುಡಿದರು. ಲೋಕಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ದಶರಥನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

Once the sage Vishwamitra came to the court of the king Dasharatha. He requested to send the boys Rama and Lakshmana to protect his sacrifice. Dasharatha felt sad due to affection towards his children. Vasishtha, the preceptor of the family, advised Dasharatha to fulfil Vishwamitra's request. Dasharatha sent Rama and Lakshmana for the welfare of the world.

X ಇಮಂ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಪಠಿತ್ವಾ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಂ उत्तराणि लिखत ।

1x4=4

44. ಕೆಲದೀಸಂಸ್ಥಾನಸ್ಯ ಸೋಮಶೇಖರನಾಯಕಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಚೇನ್ನಮ್ಮಾ ಆಸೀತ್ । ಪತ್ಯುಃ ಮರಣಾನಂತರಂ ಸಾ ರಾಜ್ಯಭಾರಮ್ ಅವಹತ್ । ಸಾ ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಆತ್ಮನಃ ಪುತ್ರಾನಿವ ಪರ್ಯಪಾಲಯತ್ । ತತ್ಸಮಯೇ ಔರಂಗಜೇಬಸ್ಯ ಆಕ್ರಮಣಾತ್ ಭೀತಃ ಶಿವಾಜಿಪುತ್ರಃ ರಾಜಾರಾಮಃ ಚೇನ್ನಮ್ಮಾಂ ಶರಣಮಾಗತಃ । ಸಾ ತಸ್ಮೈ ಅಭಯಂ ದತ್ವಾ, ಶತ್ರುನ್ ಪರಾಜಿತ್ಯ, ವಿಜಯಮಾಲಾಂ ಧೃತವತಿ ॥

ಪ್ರಶ್ನಾಃ -

i) ಚೇನ್ನಮ್ಮಾ ಕಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಆಸೀತ್ ?

ii) ಸಾ ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಕಥಮ್ ಅಪಾಲಯತ್ ?

iii) ಕಃ ಚೇನ್ನಮ್ಮಾಂ ಶರಣಮ್ ಆಗತಃ ?

iv) ಕಾ ವಿಜಯಮಾಲಾಂ ಧೃತವತಿ ?
